

Complexnummer: 507883

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Title

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

507884, 507885, 507886

Woonplaats

Goes

Gemeente

Goes

Provincie

Zeeland

Locatie van het hoofdobject

Ravelijn de Grenadier 4, 4461 DH te Goes

Complexomschrijving

Inleiding

Complex bestaande uit een kerk, genaamd de Westerkerk, een pastorie en een kosterswoning, in 1929 naar ontwerp van architect A. Rothuizen gebouwd in opdracht van de Gereformeerde Kerk te Goes.

De kerk is vormgegeven in de trant van het rationalisme en beïnvloed door Scandinavische voorbeelden; de pastorie is uitgevoerd in interbellum-architectuur. De kosterswoning is sober uitgevoerd. Genoemde gebouwen en enige muurwerken omsluiten min of meer het kerkterrein, gelegen op een hoek van het Ravelijn de Grenadier.

Omschrijving

Met name de geheel uit baksteen opgetrokken en van een hoge, pannen gedekte kap voorziene kerk met fronttoren is door de heldere, zakelijke uitvoering karakteristiek voor de bouwstijl en de tijd van ontstaan. De dienstwoningen vormen door de gelijksoortige materiaaltoepassingen en sobere uitvoeringen een duidelijke complexiteit.

Waardering

Complex van kerk en twee woningen van algemeen belang vanwege architectuurhistorische waarden als regionale vertegenwoordiger van deze bouwtrant en van ensemblewaarden vanwege het belang voor het beeld van dit stadsdeel.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 507884

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 augustus 1997
Kadaster deel/nr	82689/90

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>					
Goes	Goes	Zeeland					
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Ravelijn de Grenadier	4			4461 DH	Goes		
Westwal	6			4461 CM	Goes		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>			<i>Grondperceel</i>	
Goes	D					5640	
Goes	D					5641	

Omschrijving**

Inleiding

Forse protestantse kerk, in 1929 gebouwd. Het kerkgebouw weerspiegelt de rationalistische fase in de stijlontwikkeling van architect A. Rothuizen. In een lagere aanbouw, aan de achterzijde in de as van de kerk, zijn nevenruimten zoals consistorie en vergaderruimten ondergebracht. De tegen de rechter zijgevel van de consistorie geplaatste nieuwbouw valt buiten de bescherming.

Omschrijving

Sober vormgegeven, bakstenen kerk op rechthoekige plattegrond onder een met pannen gedekt zadeldak. De gevels zijn opgetrokken uit genuanceerde baksteen in vlaams verband op een hoge plint van bijbehorende, enigszins gesinterde klinkers. De entreepartij is ondergebracht in een smaller en lager bouwdeel aan de voorgevel onder een apart zadeldak, waartegen aan de rechterzijde een kerktoeren is geplaatst. Het achterste gedeelte van het schip is breder en met een verlaagde gootlijn uitgevoerd en wordt extra gemarkeerd door hoger opgaande, dwars geplaatste gevelvlakken met ijzeren bekroningen op de overgangen van het smallere naar het bredere gedeelte. In deze dwarse gevelvlakken zijn enkelvoudige toegangsdeuren geplaatst. De langsgevels worden afgesloten door sobere bakgoten op klossen. De zijgevels van het schip zijn voorzien van een reeks slanke glas-in-lood ramen met boven elke, iets uitgebouwde muurdam een decoratieve verticale betonnen schijf.

In de kopgevel is de entree met dubbele deur aangebracht in een nis onder een betonnen lateibalk. Aan weerszijden van de entree een reeks kleine glas-in-lood ramen. Boven de entree een ijzeren decoratie met opschrift 'GEREFORMEERDE KERK'. Op verdiepinghoogte

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bevinden zich vier hoge, smalle glas-in-lood ramen ten behoeve van de daarachter gelegen galerij. Aan beide zijgevels een nevenuitgang. De zeer sobere kerktoren op vierkante plattegrond is voorbereid op, maar nooit voorzien van uurwerken. De toren wordt afgesloten door een dekplaat waarop een zeer slanke spits met koperbedekking is geplaatst.

De gevels van de aan de zuidwestzijde aangebouwde, verdiepingloze consistorie worden afgesloten door ver overstekende, door klossen gedragen dakgoten en zijn voorzien van drieruits houten vensters en een entreepartij tegenover de kosterwoning. In de kopgevel overheerst een breed, hoog 30-ruits raam in de top. Alle bouwdelen zijn voorzien van zadeldaken met de nokken in de as van het schip en gedekt met rode verbeterde hollandse pannen. De lager doorlopende dakvlakken van entree, consistorie en aansluitend gedeelte van het schip zijn voorzien van sobere houten dakkapellen.

In het interieur van het schip overheerst geel schoon metselwerk. Het koorachtige gedeelte is door een parabolische boog van de rest van het schip gescheiden. De daar tegenover gelegen galerij met daaronder de entree en verkeersruimten bevinden zich eveneens achter een parabolische boog. De galerij kraagt buiten de boog uit in het schip. Het schip is voorzien van een vast bankenplan op een houten vloer. De omtimmerde dakspanten lopen tot tussen de ramen door en vormen zo traveeën van drie vensters elk. De geknikte spanten rusten op dubbele houten kraagstukken. Onder de galerij twee stel houten deuren naar de grotendeels oorspronkelijke entree waarin zich een gedenktableau met datum 29 november 1929 bevindt. Via de consistorie is de stookkelder te bereiken. In het interieur van de consistorie zijn geen monumentale waarden aanwezig.

De kap van het schip is voorzien van vier geklonken stalen vakwerkspanten welke in het kerkinterieur door omtimmering aan het zicht zijn onttrokken.

Waardering

Kerk van algemeen belang vanwege architectuurhistorische waarde en van belang als essentieel onderdeel van het complex; van ensemblewaarden vanwege het belang voor het beeld van dit stadsdeel door de opvallende lokatie.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Religieuze gebouwen	Kerk en kerkonderdeel	Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 507885

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 augustus 1997
Kadaster deel/nr	82689/73

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Goes	Goes	Zeeland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Goes	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Goes	D			5630

*Omschrijving***

Inleiding

Als onderdeel van het Gereformeerde Kerk-complex in 1929 gebouwde pastorie. De pastorie is door architect A. Rothuizen in Interbellum-architectuur ontworpen waardoor deze in stijl iets afwijkt van het kerkgebouw. Gevels en daken zijn echter in gelijke materialen als de kerk uitgevoerd.

Omschrijving

Pastorie van anderhalve bouwlaag hoog onder een schilddak op een T-vormige plattegrond. De gevels zijn geheel uit roodbruine baksteen in vlaams verband opgetrokken waarbij de plint vrij onopvallend is uitgevoerd in min of meer gesinterde baksteen. Het beeld van de voorgevel wordt beheerst door een twee lagen hoge uitbouw onder een schilddak met op de begane grond een 3-vlaks erkers waarboven zich een loggia-balkon bevindt. De entree met luifel bevindt zich rechts naast de uitbouw aan de voorgevel. Beide zijgevels bezitten een één laag hoge halfronde uitbouw. Aan de rechter zijgevel is de uitbouw voorzien van een reeks kleine glas-in-lood raampjes en een balkon met dichte, gemetselde borstwering. Aan de linker zijgevel is de uitbouw voorzien van een tuindeur en sobere ramen en is het dak voorzien van een strakke, ver overstekende gootlijst. De achtergevel is op de tuin georiënteerd en bezit een pui met tuindeuren.

Het trappenhuis is aan de achtergevel zichtbaar als een iets uitgebouwde gevelpartij met een fors glas-in-lood raam. Overigens bezit de woning sobere of vereenvoudigde ramen. De gevels worden afgesloten door een ver overstekende dakvoet met goot welke aan de onderzijde als cassettenplafond is vormgegeven. Het schilddak is gedekt met rode verbeterde hollandse pannen en bezit in de entree-as een kleine dakkapel.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het interieur bevat geen beschermenswaardige elementen.

Waardering

Pastorie van belang als functioneel en herkenbaar onderdeel van het kerkcomplex.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

Monumentnummer*: 507886

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 augustus 1997
Kadaster deel/nr	82689/60

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Goes	Goes	Zeeland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Goes	D			5629

Omschrijving**

Inleiding

Als onderdeel van het Gereformeerde Kerk-complex in 1929 gebouwde kosterwoning. In tegenstelling tot de kerk en, in mindere mate, de pastorie, is de kosterwoning vrij zakelijk uitgevoerd. Door de situering op één van de hoeken van het terrein en de identieke materiaaltoepassingen als in de overige complexonderdelen vormt de kosterwoning een herkenbaar onderdeel van het geheel.

Omschrijving

Woonhuis van één bouwlaag hoog onder een zadeldak op een T-vormige plattegrond. De gevels zijn geheel uit roodbruine baksteen in vlaams verband opgetrokken waarbij de plint vrij onopvallend is uitgevoerd in min of meer gesinterde baksteen. De gevels bezitten sobere of vereenvoudigde ramen. De entree van de woning bevindt zich aan de noordwestzijde en is functioneel georiënteerd op de consistorie van de kerk. Het dak is gedekt met rode verbeterde hollandse pannen en is aan de stadzijde voorzien van een dakkapel.

Het interieur bevat geen beschermenswaardige elementen.

Waardering

Kosterwoning van belang als functioneel en herkenbaar onderdeel van het kerkcomplex.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Religieuze gebouwen	Kerkelijke dienstwoning	Kosterwoning

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument